

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMADĖL LIETUVOS PRISIJUNGIMO PRIE NATO INOVACIJŲ FONDO IR DALYVAVIMO NATO
GYNYBOS INOVACIJŲ AKCELERATORIAUS ŠIAURĖS ATLANTO REGIONUI (DIANA)
VEIKLOJE

2022-06-06 Nr. NV-1580

Vilnius

1. Projekto rengėjas.

Vyriausybės kanceliarija.

2. Projekto tikslas.

Atsižvelgti į pasiūlymus Lietuvai prisijungti prie NATO Inovacijų fondo bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijai būti NATO Inovacijų fondo ir NATO Gynybos inovacijų akceleratoriaus Šiaurės Atlanto regionui (DIANA) koordinuojančia institucija. Taip pat siūloma atsižvelgti į pasiūlymą, kad uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“ atstovautų Lietuvai NATO Inovacijų fondo veikloje.

3. Projekto esmė.

Inovaciniai ir technologiniai NATO konkurentų ir priešininkų proveržiai komunikacijų, kvantinių, dirbtinio intelekto, autonominių sistemų srityse paskatino NATO priimti naujus sprendimus ir numatyti tikslus, kaip išsaugoti sąjungininkų technologinį pranašumą bei skatinti ir apsaugoti naujas technologijas gynybos ir saugumo srityse. Dėl to 2021 m. birželio NATO viršūnių susitikime Briuselyje buvo patvirtintas sprendimas iki 2022 m. Madrido NATO viršūnių susitikimo įsteigti NATO Gynybos inovacijų akceleratorių Šiaurės Atlanto regionui (DIANA), kuriame dalyvauja visos NATO valstybės narės, ir savanorišką investicinį NATO Inovacijų fondą. Tiek Gynybos inovacijų akceleratorius, tiek ir Inovacijų fondas pradės veikti 2023 m.

Lietuva dalyvavo derybose dėl prisijungimo prie NATO Inovacijų fondo, kuriose nuspręsti pagrindiniai veikimo principai: numatoma trukmė – 15 metų (su galimybe tris kartus pratęsti po vienus metus), investavimo laikotarpis – 8 metai. Derybose taip pat priimtas sprendimas, kad valstybių finansiniai įnašai bus mokami vadovaujantis hibridiniu 60:40 modeliu (60 proc. viso įnašo šalys moka vienodą dydį, o 40 proc. – pagal kiekvienos šalies BVP). Lietuvos įnašas į NATO Inovacijų fondą per visą laikotarpį sudarytų 30,26 mln. eurų ir jį reikėtų įmokėti pagal patvirtintą grafiką. Pabrėžtina, kad Lietuvos finansinis įnašas į NATO Inovacijų fondą bus įtrauktas į bendrą šalies gynybos biudžetą.

Gynybos inovacijų akceleratorius yra atskira NATO institucija, turėianti savo biudžetą ir valdymo struktūrą. Visos NATO šalys narės iki 2022 m. birželį vyksiančio NATO Madrido susitikimo yra kviečiamos paskirti nacionalinę instituciją, taip pat iki 2022 m. spalio paskirti atstovą į Direktorių tarybą. Planuojama, kad metinis DIANA veiklos biudžetas sieks apie 50 mln. eurų. Atkreiptinas dėmesys, kad Gynybos inovacijų akceleratorių finansuos visos 30 NATO šalių narių. Planuojama, kad 2023 m. Lietuvos įnašas turėtų sudaryti apie 59 tūkst. eurų, ilgainiui suma turėtų didėti. Tikslėsniai valstybių narių įnašų dydžiai turėtų paaiškėti vėliau.

Vyriausybės pasitarimo protokolo projektu siūloma pritarti Lietuvos prisijungimui prie NATO Inovacijų fondo, ir pavesti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai būti NATO Inovacijų fondo ir Gynybos inovacijų akceleratoriaus Šiaurės Atlanto regionui (DIANA) koordinuojančia institucija bei užtikrinti Lietuvos finansinį įnašą visam Inovacijų fondo ir Gynybos inovacijų akceleratoriaus veiklos laikotarpiui iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijai papildomai skirtų asignavimų. Pasitarimo protokolu taip pat siūloma pritarti, kad Lietuvai NATO Inovacijų fondo veikloje atstovautų inovacijų srityje veikianti nacionalinė plėtros įstaiga – uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“ per Inovacijų skatinimo fondą.

2022 m. birželio 29–30 d. vyksiančiame NATO Madrido viršūnių susitikime šalių vadovai turėtų pasirašyti Įsipareigojimų laišką (*Letter of Commitment*) dėl prisijungimo prie NATO Inovacijų fondo. Suderėtą komanditinės ūkinės bendrijos sutartį dėl NATO Inovacijų fondo 2023 m. vasarį pasirašytų

UAB „Investicijų ir verslo garantijos“. Iki to laiko Ekonomikos ir inovacijų ministerija turi pateikti reikalingų teisės aktų ar jų pakeitimo projektus, kurie leistų įgyvendinti Pasitarimo sprendimą.

4. Dalykinio vertinimo išvada.

Projektą siūloma svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės pasitarime.

Tarptautinių santykių ir ES grupės patarėja

Lina Saulėnaitė-Višinskienė